

Utdannings- og forskningsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Saksbehandler: Jens Vindvad

Vår ref: 04/1297-2 741 Vår dato: 06.04.2005

Deres ref: 200308693-/AT Deres dato: 07.12.2004

BIBSYS FRAMTIDIG ORGANISERING OG OPPGAVER - HØRINGSUTTALELSE

ABM-utvikling viser til høringsbrev fra Utdannings- og forskningsdepartementet av 7. desember 2004 og til telefonsamtale med underdirektør Anders Trodal 30. mars 2005 hvor vi fikk utsatt frist for høringsuttalelse til 5. april 2005.

Mandatet

Utvalget har levert en rapport som holder seg innenfor de begrensningene som er gitt i mandatet.

Nasjonale oppgaver

Utvalget fremhever BIBSYS sine nasjonale oppgaver og at BIBSYS-modellen fram til nå har vist seg gjennom samarbeid å gi gode tilbud på nasjonalt nivå sammenlignet med situasjonen i andre land. Dette gjelder både for tjenesteintegrasjon mellom medlemsbibliotekene og for tjenester til brukere utenfor medlemsbibliotekene. Det er viktig å ivareta disse positive elementene også i en framtidig organisering. Utvalget peker på at deler av BIBSYS basisoppgaver bør defineres som en del av nasjonal infrastruktur med direkte finansiering fra sentrale myndigheter. ABM-utvikling ser det som en nasjonal utfordring å sikre en slik felles infrastruktur og støtter derfor forslaget om sentral finansiering av disse elementene.

Framtidig sikring av rettigheter til katalogene

Katalogen er i dag et av BIBSYS største aktiva. Dagens katalog er et resultat av medlemsbibliotekenes katalogisering i nesten 30 år. Ved eventuell endring av BIBSYS sin organisering må katalogens juridiske status avklares, og sikres slik at medlemsbibliotekene og deres brukere ikke kan risikere å miste retten til utnyttelsen av de immaterielle verdier/rettighetene som disse katalogene utgjør.

Organisering

Utvalget anbefaler at BIBSYS organiseres som et aksjeselskap. Utvalget mener dette er den organisasjonsformen som er best egnet for å kunne håndtere økte krav til styring av virksomheten, sterkere konkurranse, gi rom for alternative finansieringsordninger og ha en sterkere fokus på bruker-/kundeforhold. ABM-utvikling støtter dette forslaget, men vil samtidig

peke på at det uavhengig av organisasjonsform er viktig at både UFD og KKD kan sikres innflytelse på eiersiden.

Tekniske forhold

Utvalget har lagt til grunn at BIBSYS står overfor betydelige teknologiske utfordringer som tjenesteleverandør til universitets- og høgskolesektoren, og utvalgets konklusjoner er basert på denne forutsetningen. Men utvalget har ikke selv utredet eller drøftet dette spørsmålet.

Arbeidsutvalget baserer seg her på ekstern vurdering fra representanter for medlemsinstitusjonene i BIBSYS og fra BIBSYS sin egen evaluering, og det er en svakhet ved rapporten at utvalget ikke selv drøfter en slik viktig forutsetning for sine konklusjoner.

I kapittel 5.4.1 heter det *"Det er ikke foretatt en grundig vurdering av fordeler og ulemper ved å skifte ut det nåværende systemet med et nytt system."* I kapittel 5.4.2 heter det videre *"Utvalget mener at egenutvikling i større grad bør kombineres med kjøp av kommersielle produkter, ..."* og videre

" ... Det vil imidlertid også være nødvendig å ta hensyn til de ulemper bruk av kommersielle produkter kan føre med seg, som for eksempel påvirkningsmulighet overfor leverandøren eller mangelfull bruk av standarder."

ABM-utvikling vil kommentere tre forhold i denne sammenhengen:

1. Moderne applikasjoner er lagdelte med klart definerte grensesnitt mellom de forskjellige lag. Hovedgrensesnittene bør være basert på internasjonale standarder. På denne måten kan enkelt lag skiftes uten at det påvirker de andre lagene, og en framtidig teknisk utvikling av BIBSYS bør ta høyde for dette.
2. Det må være et krav til leverandører at produkter kan leveres i henhold til spesifiserte standarder.
3. I videre utvikling er det ikke bare et valg mellom egenutvikling eller kjøp av ferdig utviklede kommersielle produkter. Det kan også i enkelte sammenhenger være aktuelt for eksempel å kjøpe ekstern spisskompetanse for å bistå i utvikling av spesielle tjenester.

Med vennlig hilsen

Jon Birger Østby
direktør

Jens Vindvad
seniorrådgiver